

Seudullisen päihdetilannekyselyn tulokset

HyvVal 19.10.2022 § 186

Valmistelu ja lisätiedot Vs. hyvinvointijohtaja Petra Nevalainen,
petra.nevalainen@orimattila.fi

Päihdetilannekyselyllä kartoitetaan asukkaiden näkemyksiä paikallisesta päihdetilanteesta ja ajatuksia ja toivomuksia mm. päihdehaittojen vähentämisen keinoista. Tuloksia hyödynnetään alueen ehkäisevän päihdetyön kehittämisessä.

Kysymysten aiheina olivat alkoholi, nikotiinituotteet ja rahapelit, lisäksi kysyttiin huumausaineista. Painopiste on erityisesti alaikäisten päihteiden käytössä. Kysymykset koskevat edeltävää 12kk aikaa.

Kysely toteutettiin 5.-25.9.2022 Päijät-Hämeen kunnissa sekä Myrskylässä ja Pukkilassa. Orimattilassa kyselyyn vastasi 410 henkilöä.

Päijät-Hämeessä ja Orimattilassa:

- Nuoret näkevät aikuisia enemmän päihteiden välittämistä alaikäiselle.
- Aikuiset näkevät nuoria enemmän alaikäisten päihteidenkäyttöä, sähkö tupakkaa lukuun ottamatta.
- Nuoret näkevät oman kunnan alaikäisten alkoholinkäyttöä eniten somessa, tupakkatuotteiden käyttöä eniten koulussa/nuorisotiloilla ja kannabiksen/muiden huumeiden käyttöä eniten puistoissa ja kaduilla.
- Aikuisista vain viidennes on sitä mieltä, että humalajuomiseen EI suhtauduta liian vapaasti.
- Reilu joka kymmenes aikuinen on havainnut tilanteita, joissa nuorelta näyttävän ostajan ikää ei ole tarkastettu. Orimattilassa hivenen Päijät-Hämeen keskiarvoa useammin.
- Sekä nuorista että aikuisista useampi on enemmän huolissaan läheisestä kuin itsestään.
- n. 13% Orimattilan vastaajista rajaisi alkoholin käyttöä pois mm. keskusta-alueelta, sekä koulujen läheisyydessä olevilta kioskeilta.
- Yli 50% on sitä mieltä, että alkoholin anniskeluun päihtyneille tulisi suhtautua nykyistä tiukemmin sekä ravintoloissa että kaupoissa ja kioskeilla.

Sanallisissa vastauksissa nuorten kyselyssä kysymykseen ”Mitä kannattaisi tehdä, että lapset ja nuoret eivät alkaisi käyttää alkoholia, nuuskaa, tupakkaa tai huumeita? Kenen pitäisi tehdä jotain?” – yleisin vastaus oli, että valistusta tulee lisätä, ja että vanhempien tulee näyttää asiassa esimerkkiä. Myös kaveriporukalla nähtiin olevan merkitystä.

Aikuisten sanallisissa vastauksissa tuotiin voimakkaasti esiin huolta nuorten päihteidenkäytöstä ja päihtyneiden ihmisten oleskelmisesta paikallisten kauppojen ja kioskien läheisyydessä. Moni vastaajista oli itse valmis vapaaehtoistyöhön esimerkiksi jalkautumaan nuorten pariin. Huoltajan vastuu oman lapsensa kasvatuksesta ja kiinnostuminen lapsen ja nuoren tekemisistä nostettiin myös monessa vastauksessa esiin.

Kaupungin tekemä ennaltaehkäisevä työ tunnettiin edelleen melko huonosti.

Kyselyn tuloksia analysoidaan syvemmin ehkäisevän päihdetyön työryhmässä, nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa, oppilashuoltoryhmässä sekä kaupungin johtoryhmässä.

Päihdetilannekyselyä kokouksessa esittelee Anne-Marie Haavisto, Ehkäisevän työn asiantuntija, sosiaalialan osaamiskeskus Versosta.

liite 2

Esittelijä Vs. hyvinvointijohtaja Petra Nevalainen

Päätösehdotus

Valiokunta merkitsee tulokset tiedokseen ja keskustelelee esiin nousevista huolista ja onnistumisista.

Päätös Hyvinvointivaliokunta kiittää Anne-Marie Haavistoa esityksestä ja merkitsee tulokset tiedokseen sekä välittää ne kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja toivoo että nuorten tilanteesta käytäisiin laajempaa keskustelua valtuustotasolla.